

ปัญหาการผลิตหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณี

มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

นางสาว นงเยาว์ เคนวีตมา

006833

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๔

I15846520

PROBLEMS OF UNIVERSITY TEXTBOOK PRODUCTION : A CASE STUDY OF
THE FOUNDATION FOR THE PROMOTION OF SOCIAL SCIENCES
AND HUMANITIES TEXTBOOKS

Miss Nongyao Denwattana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

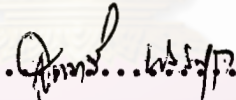
1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการผลิตหนังสือชั้นอุดมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีมูลนิธิโครงการ
ตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
โดย นางสาว นงเยาว์ เต็มวัฒนา
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล

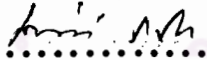
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ บุญภาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ Sunthorn Hongsatit)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ Senh Janyatik)

หนังสือ สำหรับปัญหาในการออกหนังสือล่าช้า คือ ขั้นตอนล่าช้าอยู่ที่การจัดพิมพ์หนังสือ ค้างมาก และไม่มีผู้รับผิดชอบทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่

สำหรับหนังสือตำราที่ผลิตโดยมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์นี้ มีคุณค่าทางวิชาการมาก แต่ในช่วงระยะ ๑๓ ปี นับว่าผลิตหนังสือจำนวนยังน้อยมาก เพียง ๓๕ ชื่อเรื่อง เท่านั้น สาขาวิชาที่ผลิตมากที่สุด คือ สาขาวิชาประวัติศาสตร์ มี ๑๐ ชื่อเรื่อง รองลงมาคือ สาขาวิชารัฐศาสตร์ มี ๖ ชื่อเรื่อง และสาขาวิชาที่ผลิตมาน้อยที่สุด คือ ภูมิศาสตร์ และจิตวิทยา มีเพียงสาขาวิชาละ ๑ ชื่อเรื่อง ในจำนวน ๓๕ ชื่อเรื่อง เป็นหนังสือแปล หรือแปลและเรียบเรียง จำนวน ๒๑ ชื่อเรื่อง และเป็นหนังสือที่แต่ง เรียบเรียง ปรีกรบรวม จำนวน ๑๔ ชื่อเรื่อง เขียนเป็นภาษาไทย ๓๓ ชื่อเรื่อง เขียนภาษาอังกฤษ ๒ ชื่อเรื่อง

ปัญหาในด้านรูปเล่มหนังสือนั้น คือ การเย็บเล่มยังไม่ดี ขำรุงง่าย และนอกจากนี้ การซื้อหนังสือของมูลนิธิโครงการตำรา ของบรรณารักษ์ ร้อยละ ๗๕ สั่งซื้อจากร้านจำหน่าย หนังสือ และมีเพียงร้อยละ ๒๗.๕๔ เท่านั้น ที่ติดต่อโดยตรงกับมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

๑. คณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำรา ควรได้เลือกจากมหาวิทยาลัย ต่างๆ ในอัตราส่วนที่พอดี อย่างน้อยแห่งละ ๑ คน เลือกจากนักวิชาการและนักเรียนอื่นๆ ด้วย นอกจากนี้ ควรให้มีกรรมการบริหารที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์อย่างทั่วถึง นอกเหนือจาก สาขาวิชาประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และ เศรษฐศาสตร์ ที่มีจำนวนมากอยู่แล้ว

๒. กำหนดบทบาทของคณะกรรมการบริหารฯ ใหม่ ควรเป็นเพียงที่ปรึกษา และวางแผนทางการดำเนินงานเท่านั้น โดยสรรหาบุคคลที่มีความสามารถในการผลิตหนังสือ และการบริหารงาน เป็น ผู้จัดการมูลนิธิโครงการตำรา ดำเนินงานตามนโยบาย และ ทำงานให้กับมูลนิธิโครงการตำรา เต็มเวลา

๓. ควรผลิตหนังสือในสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ให้มากขึ้น และให้ครบทุกสาขาวิชา โดยเฉพาะสาขาวิชาที่ขาดแคลนตำราภาษาไทย เช่น สังคมวิทยา ทัศนศิลป์ ศิลปะ การละคร บรรณารักษศาสตร์ ประชากรศาสตร์ ฯลฯ และส่งแบบสอบถาม เพื่อสำรวจความต้องการหนังสือไปยังผู้สอนในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา บรรณารักษนิสิต นักศึกษา และผู้อ่านทั่วไป เพื่อการผลิตหนังสือได้ตรงตามความต้องการมากที่สุด

๔. การเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ ควรให้มีโดยสม่ำเสมอโดยวิธีการต่างๆ กัน ได้แก่ จัดทำจุดสารแจกจ่าย ลงโฆษณาในวารสาร หนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนประเภทอื่น จัดนิทรรศการหนังสือตามสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา แหล่งจำหน่ายหนังสือ และห้องสมุด รวบรวมให้ส่งเอกสารแนะนำหนังสือ (Press Release) ไปยังห้องสมุดและสถาบันทางการศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ให้ครบทุกแห่ง

๕. รูปเล่มหนังสือให้มีขนาดเหมาะสมกัน เป็นหนังสือวิชาการ ลงรายการทางบรรณานุกรมอย่างสมบูรณ์ในหน้าปกใน ทำดัชนีช่วยค้นเรื่องไว้ท้ายเล่ม และเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ห้องสมุด การจัดทำบัตรผู้แต่ไว้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Problems of University Textbook Production : A
 Case Study of the Foundation for the Promotion
 of Social Sciences and Humanities Textbook
Name Miss Nongyao Denwattana
Thesis Advisor Assistant Professor Sachi Chandavimol
Department Library Sciences
Academic Year 1980

ABSTRACT

This research aimed to analyze the problems of the university textbook production of the Foundation for the Promotion of Social Sciences and Humanities Textbook, then solve those problems and study the trend of the production too. The abstracts of the 35 textbooks which had been published from 17 August 1966 to 31 March 1979 were collected. Expecting that it would be useful to librarians and researchers and also to boost other publishers into the university textbook business.

In this research, the information and data were obtained from 2 sets of questionnaire: one was sent out to the Foundation Executive Board; the other to the librarians in these fields in the university and teacher's college libraries.

The result indicated that the majority (66.66%) of the members of the Executive Board were Thammasart University instructors. The production problem were firstly the Executive Board could not really devote their time for the Foundation work,

secondly because of the lacking the financial support. The backlog and having no responsible person delayed the issuing of the textbooks.

For the Foundation textbook maintained high academic value but quantitatively low-only 35 titles in the thirteen-year period. Among these 35 titles 10 were in history which was the highest number in the production, then 6 in political science. The lowest number was one of each of geography and psychology. In these 35 titles, they were in 2 categories: translation - 21 titles and original writing or compiling - 14 titles. Thirty-three titles were written in Thai and other 2 in English.

The binding was not good, easy to loose. Seventy-five percent of the librarians purchasing orders were through bookstore, only 27.94% ordered directly from the foundation.

The recommendations are:

1. The members of the Executive Board should be selected from different institutes in a proper proportion, which might be at least one from each institute. These members should be selected from various subject specialists and writers as well. What is more, apart from a number of existing specialists in the fields of history, political science and economics, the Board should include competent specialists in the fields of social sciences and humanities.

2. The role of the Executive Board should be redefined; their responsibility should merely involve consulting and setting guidelines for work by hiring a person capable of administration and publication as a full-time manager for the Foundation. It's the manager

who will proceed the work according to the plan.

3. There should be textbooks in every subject in the fields of social sciences and humanities especially in those fields where textbooks are still inadequate, for example sociology, music, library science, drama, art and demography. A set of questionnaires to survey the reader's need and requirements for textbooks should be developed and sent to university instructors, librarians, students and layman. In this way, the production of textbooks will meet the need of the reader.

4. Publicity of books should be consistently carried out in different forms, for instance through distribution of pamphlets, advertisements in periodicals, newspapers, and through other forms of mass media, including the sending of Press Release to libraries and all institutes working on social sciences and humanities. At the same, book exhibitions at different academic institutes and booksores should be held.

5. As academic books, they should have suitable size and format. Complete bibliographies should be supplied on the title page together with the index at the end. For library use an author card of each book should also be provided.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยชิ้นนี้ได้สำเร็จลุล่วงเป็นที่เรียบร้อยด้วยผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศจี จันทวิมล อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย รองศาสตราจารย์สุนทร หังสสุต ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำอันมีประโยชน์และยังได้กรุณา สละเวลาแก้ไขข้อบกพร่องโดยละเอียดเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งผู้วิจัย ยังได้รับความกรุณาจากศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก ประธานมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการตำรา สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และคุณศรีกร ชูสวัสดิ์ เจ้าหน้าที่ประจำมูลนิธิโครงการตำรา ที่อนุเคราะห์ คำนึงเอกสารและการติดต่อประสานงานต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

อนึ่ง ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือในด้านการจัดพิมพ์และการจัดทำรูปเล่มจาก คุณจีระ อินทโกสม คุณอุไรพรรณ หล่อศิริ นื่อง ๆ และเพื่อนบรรณาธิกรร รุ่ง ๒๐ รุ่ง ๒๑ และรุ่ง ๒๒ ทุกคน จึงขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกท่านที่กล่าวนามมาแล้ว ซึ่งมีส่วน ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
นางเยาว์ เต็มวัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
รายการตารางประกอบ.....	ณ
บทที่	

๑. บทนำ.....	๑
ความ เป็นมาของปัญหา.....	๑
การสำรวจและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง.....	๒
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๗
ขอบเขตของการวิจัย.....	๗
สมมุติฐาน.....	๗
วิธีดำเนินการวิจัย.....	๘
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๘
คำนิยามหรือคำจำกัดความเฉพาะ.....	๘
๒. ประวัติการผลิตหนังสือตำราในต่างประเทศและประเทศไทย.....	๑๐
ความสำคัญของการผลิตหนังสือตำรา.....	๑๐
ประวัติการผลิตหนังสือตำราในยุคแรก ๆ.....	๑๐
ประวัติการผลิตหนังสือตำราในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	๑๒
ประวัติการผลิตหนังสือตำราในประเทศไทย.....	๑๗
ขั้นตอนการผลิตหนังสือตำรา.....	๒๖

๓. ประวัติและการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.....	๓๒
๔. วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๔๙
วิธีดำเนินการวิจัย.....	๔๙
การสร้างแบบสอบถาม.....	๕๐
เหตุที่ใช้แบบสอบถาม.....	๕๐
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๕๑
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๕๑
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๕๒
๕. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	๖๘
สรุปผลการวิจัย.....	๖๘
ข้อเสนอแนะ.....	๘๒
บรรณานุกรม.....	๘๖
ภาคผนวก.....	๙๒
ประวัติผู้เขียน.....	๒๓๐

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. ผู้ตอบแบบสอบถามคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ จำแนกตามสถาบันที่สังกัด.....	๕๓
๒. แสดงข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ เรื่องหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหนังสือมาตีพิมพ์.....	๕๕
๓. แสดงข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ ในด้านปัญหาการผลิตหนังสือตำราของมูลนิธิโครงการตำราฯ.....	๕๖
๔. แสดงข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ ในชั้นตอนต่าง ๆ ที่ทำให้หนังสือออกล่าช้า.....	๕๗
๕. แสดงความต้องการของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ ในเรื่องรูปแบบประชาสัมพันธ์หนังสือ.....	๕๘
๖. จำแนกสาขาวิชาของห้องสมุดที่ตอบแบบสอบถาม.....	๕๙
๗. แสดงถึงผู้ที่สามารถคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด.....	๖๐
๘. แสดงการเลือกซื้อหนังสือมูลนิธิโครงการตำราฯ ของห้องสมุด.....	๖๑
๙. แสดงวิธีการซื้อหนังสือมูลนิธิโครงการตำราฯ.....	๖๒
๑๐. แสดงข้อคิดเห็นของบรรณารักษ์ในเรื่องปัญหาไม้คพบเกี่ยวกับหนังสือ ของมูลนิธิโครงการตำราฯ.....	๖๓
๑๑. จำนวนหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราฯ จำแนกตามสาขาวิชา.....	๖๔
๑๒. จำนวนหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราฯ จำแนกเป็นหนังสือแต่ง เรียบเรียง หรือรวบรวม.....	๖๕
๑๓. จำนวนหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราฯ จำแนกเป็นหนังสือแปล หรือแปลและเรียบเรียง.....	๖๖
๑๔. จำนวนหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราฯ จำแนกตามภาษาที่เขียน.....	๖๗